

Nationale domstole og EU-Domstolen

7. november 2024

Mads Bundgaard Larsen

... skal fortolkes således, at en teknisk fejl ved et luftfartøj, som medfører aflysning af en flyafgang, ikke er omfattet af begrebet »usædvanlige omstændigheder« i denne bestemmelses forstand, medmindre fejlen skyldes begivenheder, der på grund af fejlens karakter eller oprindelse ikke er et led i det berørte luftfartsselskabs sædvanlige aktivitetsudøvelse og ligger uden for luftfartsselskabets faktiske kontrol

Domstolens dom af 4. maj 2017 (C-315/15)
spørgsmål fra Tjekkiet

- Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 5, stk. 3, i forordning nr. 261/2004, sammenholdt med 14. betragtning hertil, skal fortolkes således, at **en kollision mellem et fly og en fugl** er omfattet af begrebet »usædvanlige omstændigheder« som omhandlet i denne bestemmelse

TEUF artikel 267

Den Europæiske Unions Domstol har kompetence til at afgøre præjudicielle spørgsmål:

- a) om fortolkningen af traktaterne
- b) om gyldigheden og fortolkningen af retsakter udstedt af Unionens institutioner, organer, kontorer eller agenturer.

Såfremt et sådant spørgsmål rejses ved en ret i en af medlemsstaterne, kan denne ret, hvis den skønner, at en afgørelse af dette spørgsmål er nødvendig, før den afsiger sin dom, anmode Domstolen om at afgøre spørgsmålet.

Såfremt et sådant spørgsmål rejses under en retssag ved en national ret, hvis afgørelser ifølge de nationale retsregler ikke kan appelleres, er retten pligtig at indbringe sagen for Domstolen.

Hvis et sådant spørgsmål rejses under en retssag ved en national ret, der vedrører en person, der er frihedsberøvet, træffer Domstolen afgørelse hurtigst muligt.

Domstolens dom af 6. oktober 1982, sag 283/81, CILFIT

EØF-traktatens artikel 177, stk. 3, skal fortolkes således, at hvis der er rejst et EF-retligt spørgsmål under en retssag ved en ret, hvis afgørelser ifølge de nationale retsregler ikke kan appelleres, er retten pligtig at indbringe sagen for Domstolen, medmindre

- 1) retten har fastslået, at det rejste spørgsmål ikke er relevant, eller
- 2) den pågældende EF-bestemmelse allerede er blevet fortolket af Domstolen, eller
- 3) EF-rettens korrekte anvendelse fremgår med en sådan klarhed, at der ikke er plads for fortolkningstvivl; denne mulighed skal imidlertid vurderes i forhold til dels EF-rettens særegenheder, dels de særlige vanskeligheder fortolkningen heraf frembyder, samt risikoen for afvigende retspraksis inden for Fællesskabet.

... Inden den nationale ret statuerer, at dette er tilfældet, må den være overbevist om, at hverken de øvrige medlemsstaters retter eller Domstolen vil være i tvivl om afgørelsen. Kun når disse betingelser er opfyldt, kan den nationale ret undlade at forelægge spørgsmålet for Domstolen og således selvstændigt træffe afgørelsen.

Muligheden herfor skal imidlertid vurderes i forhold til EF-rettens særegenheder og de særlige vanskeligheder, som fortolkningen heraf frembyder.

Der skal først og fremmest tages hensyn til den omstændighed, at de EF-retlige bestemmelser er affattet på flere forskellige sprog, og at alle sproglige versioner er autentiske. Fortolkningen af en EF-retlig bestemmelse kan derfor først ske efter en sammenligning af de sproglige versioner.

Det bemærkes dernæst, at der i EF-retten — selv om de sproglige versioner er nøje overensstemmende — anvendes en særlig sprogbrug. Det skal i øvrigt understreges, at indholdet af de retlige begreber ikke nødvendigvis er det samme i EF-retten som i de forskellige nationale retsordener.

Endelig skal de enkelte EF-regler vurderes i deres rette sammenhæng og fortolkes i lyset af EF-rettens bestemmelser som helhed, den bagved liggende målsætning og EF-rettens udviklingstrin på tidspunktet for de pågældende bestemmelsers anvendelse.

Den ved denne bestemmelse fastsatte præjudicielle mekanisme har til formål at sikre, at Unionens retsorden under alle omstændigheder får den samme virkning i alle medlemsstaterne, og således at forebygge forskelle i fortolkningen af den EU-ret, som de nationale retter skal anvende, og skal sikre denne anvendelse ved at give den nationale dommer et middel til at eliminere de vanskeligheder, som kravet om, at der gives EU-retten fuld virkning inden for medlemsstaternes retter, kunne rejse....

Den ved artikel 267 TEUF indførte ordning fastslår således et direkte samarbejde mellem Domstolen og de nationale retter, inden for rammerne af hvilket de sidstnævnte retter aktivt deltager i den korrekte anvendelse og ensartede fortolkning af EU-retten samt i beskyttelsen af de rettigheder, som denne retsorden giver borgerne (jf. i denne retning udtalelse 1/09 (Aftalen om indførelse af en fælles patentdomstolsordning) af 8.3.2011, EU:C:2011:123, præmis 84).

44. Selv om en national retsinstans, der træffer afgørelse i sidste instans, i denne henseende ganske vist ikke kan være forpligtet til at undersøge hver enkelt sprogversion af den pågældende EU-retlige bestemmelse, følger det ikke desto mindre heraf, at den skal tage hensyn til forskellene mellem de sprogversioner af denne bestemmelse, som den er bekendt med, navnlig når parterne har fremført disse forskelle, og de er fastslået.

...

48. Når dette er sagt, er den mulighed alene, at en EU-retlig bestemmelse kan udlægges på en eller flere måder – for så vidt som ingen af disse andre udlægninger, navnlig henset til nævnte bestemmelses sammenhæng og formål samt til det regelsæt, hvori denne indgår, forekommer den pågældende nationale retsinstans tilstrækkelig sandsynlig – ikke i sig selv tilstrækkelig til, at der anses at foreligge rimelig tvivl om den korrekte fortolkning af denne bestemmelse.

... skal fortolkes således, at en teknisk fejl ved et luftfartøj, som medfører aflysning af en flyafgang, ikke er omfattet af begrebet »usædvanlige omstændigheder« i denne bestemmelses forstand, medmindre fejlen skyldes begivenheder, der på grund af fejlens karakter eller oprindelse ikke er et led i det berørte luftfartsselskabs sædvanlige aktivitetsudøvelse og ligger uden for luftfartsselskabets faktiske kontrol

Er den omstændighed, at en passager under en flyvning bider andre passagerer og overfalder [kabine]besætningsmedlemmer, der forsøger at berolige den pågældende – hvilket ifølge [luftfartøjschefen] begrundes, at flyet sætter kursen mod den nærmeste lufthavn for at sætte den pågældende passager af og losse dennes bagage, hvorefter flyet ankommer forsinket til bestemmelsesstedet – omfattet af begrebet »usædvanlige omstændigheder«, som er nævnt i 14. betragtning til forordning [nr. 261/2004]?

»Udgør beskadigelsen af et [dæk på et luftfartøj] som følge af en skrue (fremmedlegeme/FOD (Foreign Object Damage)), der ligger på start- eller landingsbanen, en »usædvanlig omstændighed« i den betydning, hvori dette udtryk er anvendt i artikel 5, stk. 3, i [forordning nr. 261/2004]?«

”Anvendelse af et køretøj” i direktiv 2009/103/EF

Betyder: Enhver anvendelse af et køretøj som er i overensstemmelse med dette køretøjs normale brug, dvs. enhver anvendelse af køretøjet som et transportmiddel.

C-514/16:

... skal fortolkes således, at begrebet »[færdsel med] køretøjer« som omhandlet i denne bestemmelse omfatter en situation, hvor en traktor, der står stille på en jordvej på en landbrugsejendom, og som har motoren tændt med henblik på at aktivere pumpen til en ukrudtsmiddelsprøjte, der er tilkoblet denne traktor, bliver revet med af et jordskred, der opstår som følge af en kombination af flere faktorer, herunder traktorens vægt, motorens og pumpens vibrationer og kraftig regn, hvilket medfører, at en person, der arbejder på denne ejendom, afgår ved døden.

C-100/18

... om artikel 3, stk. 1, i direktiv 2009/103, skal fortolkes således, at en situation som den i hovedsagen omhandlede, hvor et køretøj parkeret i en bygnings private garage er brudt i brand med udspring i køretøjets elektriske kredsløb og har startet en ildebrand, hvorved denne bygning blev beskadiget, er omfattet af begrebet »[færdsel med] køretøjer« som omhandlet i denne bestemmelse, selv om nævnte køretøj havde holdt stille i mere end 24 timer inden brandens opståen.